

Hana Hunjet

Angela Nagle: Ubijte vse normalneže: Internetne kulturne vojne od 4chana in Tumbirja do Trumpa in alternativne desnice.

Ljubljana: Založba Analecta, 2020.

151 strani (ISBN 978-961-6376-92-1), 16 EUR

Knjiga Angele Nagle, ki je v ZDA izšla leta 2017, prvenstveno analizira trenutek, leto 2016, preživeto obdobje, ki je že nekaj let kasneje, recimo ko je bila knjiga prevedena v slovenski jezik, *pasé*. Tudi avtorica v predgovoru k slovenski izdaji zapiše, da je delo »prej izsek iz časa kot enovita teorija« (str. 9), in ta poudarek je ključen tako za obravnavano branje kot za splošno razumevanje fenomena ameriških kulturnih vojn na spletu, ki so objekt analize recenziranega dela. Že hiter pregled naslovov poglavij, ki jih je sedem, knjiga pa ima poleg predgovora še uvod in zaključek, bralko opozori, da je za branje precej lažje biti nekdo, ki je vsaj leta 2016, če ne že prej, začel spremljati 4chan, Reddit ali Twitter, tudi YouTube. Vendar je knjiga, ko jo začnemo brati, dostopna tudi tujkam in tujcem spletnih forumov in družbenih omrežij, le da je zahtevnejša, predvsem pa nikakor ne omogoča vpogleda v dejansko vzdušje internetnih identitetnih peripetij in trolanja, lahko jih zgolj opisuje, pa čeprav to Nagle počne pravzaprav odlično. In nazadnje je delo zagotovo še najbolj tuje tistim in verjetno celo popolnoma nesmiselno za tiste, ki jim je (razmeroma) tuj že računalnik oziroma internetni prostor na splošno.

V knjigi se torej spoznamo z novimi političnimi trendi, ki so se začeli porajati skozi sicer apolitične YouTube vsebine in druge kanale. Spletna udeležba je za mnoge postala možnost politično nekorektnega obrekovanja, komentiranja in izjavljanja o najrazličnejših temah, v čemer so mnogi prepoznali transgresivni moment. V tem procesu in prostoru sta se – kot tudi v *dejanski* politični realnosti – oblikovali (alternativna) desnica in (občutljiva) levica. Nekoč progresivno in radikalno levico so zamenjali neusmiljeni in ekscesov polni desničarji, medtem ko se je levica identificirala z občutljivostjo in čustveno ranljivostjo tumbirjevske skupnosti, ki preveč omejuje javno izjavljanje, s tem ko nenehno opozarja na politično nekorektno izjavljanje in sovražni govor itd. Nagle uspe prikazati hektično vzdušje spleta s tem, ko sama drugega za drugim niza precizno izbrane primere rasizmov, seksizmov, homofobije ipd., četudi bralka zato mestoma zgreši še tiste redke teoretske zastavke, s katerimi poskuša knjigi dodati strokovno ali celo znanstveno dimenzijo. Tako problem levece dobro ponazori z njenim pretiranim ukvarjanjem s pripoznavanjem spolov, kot so necrogender, anxigender, technogender, perigender, faegender, desnica pa se »ukvarja z inteligenčnim kvocientom, evropskim demografskim in civilizacijskim zatonom, kulturno dekadenco, kulturnim marksizmom, antiegalitarizmom in islamizacijo« (str. 25).

Nagle veliko prostora nameni – in to je indikativno – shrljivim ravnem mizoginije (str. 111), ki preveva spletne subkulturne odvode alternativne desnice, ki so izrazito antifeministični. Tematiki seksualno zafrustriranih moških posveti celo poglavje, imenovano Vstop v moškosfero. V njem opozori na naraščajočo skupnost *incelov* (*involuntary*

celibacy oziroma neprostopoljni celibat, op. a.), ki je po njenem potencialno najnevarnejša frakcija krize moškosti, saj v svoji anonimnosti goji habitat, ki eksplicitno spodbuja femicid, medtem ko skupnost pod imenom Men Going Their Own Way (krajše MGTOW) zavrača vsakršne interakcije z ženskim spolom – gre za analogijo z radikalnim feminizmom oziroma reakcijo nanj – in gre svojo pot. Tretja skupina moških so tako imenovani prijazni fantje (ang. Nice Guys), ki prakticirajo umetnost osvajanja (ang. pick-up artists). Eden izmed bolj znanih je Roosh V, ki z mnogimi deli naslednje stališče: »Moje privzeto mnenje o katerikoli puncu, ki jo srečam, je, da je ničvredna umazana kurba, dokler ni dokazano drugače« (str. 116–117). Kot pri vseh drugih temah, kakor ponazarja zgornji citat, konkretni primeri odlično funkcionirajo ter bralko soočijo s pogosto težko doumljivimi vrednotami in svetovnimi nazori. Pohvalno je tudi dejstvo, da je množici mizoginij izjav navkljub omenila primer videoigre na temo depresije, ki jo je ustvarila ženska in jo označila za »grozno igro z veliko značilnostmi feminizma, ki fetišizira krhkost in duševne bolezni« (str. 35), ter s tem nakazala, da je z enim očesom treba budno spremljati tudi tiste skupine, ki so prvenstveno deležne diskriminacije, saj lahko v odziv začnejo (re) producirati podobno pogubne ali vsaj dvomljive nazore. A navsezadnje je za avtorico, kot lahko razberemo iz njenih poudarkov, trojica univerzuma, ki na različnih ravneh goji zaničevalen odnos do ženskega spola, najbolj zaskrbljujoč trend pripadnikov alternativne desnice. Homofobni, ksenofobni in nacionalistični diskurzi ter razne teorije zarot so morda celo predvsem nekaj, kar *pride zraven*, a so prav tako enako brutalni in uničujoči, pri vsem skupaj pa gre za uveljavljanje patriarhalne dominacije belega zahodnega moškega, ki si želi podrediti vse Druge – te vedno definira kot odklonske, nenormativne, obrobne in manjvredne.

Prevajalka se je na škodo teksta in vsebine odločila mnogo uveljavljenih angleških terminov, kot so *normie*, *brocialist*, *basic bitch*, *gamer*, prevesti v slovenščino, s čimer je sicer besedilo mestoma začinila, saj so slovenske različice izpadle simpatično, a zanemarila dejstvo, da se tudi v slovenskem (spletnem) prostoru uporabljajo zgolj angлизmi. Normalnež in generičarka ne pomenita nič, medtem ko sta *normie* in *basic bitch* ključnika z milijoni povednih zadelkov. Nekatere termine je prevedla, angleško verzijo pa z obrazložitvijo zabeležila v opombo (mehkužni konservativec v internetnem alt-rightovskem diskurzu ne obstaja, medtem ko je *cuckservative* stalnica); zakaj ni bila dosledna in te možnosti ni izkoristila za vse prevode, ostaja nejasno. Knjigi manjka tudi spremna beseda, ki bi služila kot replika na napisano in bi lahko zagotovila bolj svežo umestitev avtoričinih ugotovitev, čeprav v predgovoru k slovenski izdaji to deloma opravi že sama; zdi se, da bi bila nujna tudi zato, ker – kot smo zapisale uvodoma – je nekaj let kasneje situacija drugačna, obenem pa so tovrstne spletne udeležbe in prakse prisotne tudi v slovenskem prostoru, zato bi bilo zanimivo vpeljati še tovrstno interakcijo.

V osnovi gre za zanimivo in pomembno delo, ki je spisano v lahko berljivem slogu, pri čemer je zaznati avtoričine tako akademske kot novinarske attribute, kar pozitivno vpliva na bralkino izkušnjo pri spoznavanju ali obnavljanju spletnih kulturnih vojn v letu 2016. Nadalje pa je smiselno opozoriti, da je Nagle sicer uspela narediti kakovostno, a navsezadnje vendarle zgolj sestavljanko, ki nekako tvori koherentno celoto, a ima tudi nekaj ključnih pomanjklivosti, ki delo resnično naredijo za »izsek iz časa«, in ne

za »enovito teorijo«. Nagle zgreši, da sta si tradicionalna in alternativna desnica bolj podobni, kot se zdi na prvi pogled, saj zapiše, da so alternativno desnico omogočili tudi tradicionalni, konservativni desničarji »zaradi njihove mehke krščanske pasivnosti in ker so svoje ženske/narod/raso metaforično spodbujali k odnosom z nebelim tujim osvajalcem« (str. 25–26). Izvzemši dejstvo, da se je alt-right vzpostavil v spletnem okolju in zaradi spleta (in to je izjemno pomembno), medtem ko za konservativno desnico to ne velja, se srečujeta prav v rasnem diskurzu; oba ženski spol umeščata v zasebno sfero, kjer naj skrbi za dom in reprodukcijo, ter napadata – eni bolj in drugi manj subtilno – npr. prejemnike_ce socialne pomoči, brezdomce_ke, nevladnike_ce, pri tem pa sta pogosto primerljivo nesočutna in ironična. Tej »napaki« navkljub je učinkovito identificirala, kako deluje sodobno preigravanje kulturnih vojn, spleta in radikalnih desničarskih politik, ter s paketom popisa intrigantnega materiala veliko prispevala k razpravam o pomenljivih prelomih in kontinuitetah omenjenih tem.